

EEN NIEUWE VINDPLAATS KLEIN WINTERGROEN

N. CLAESSEN, Schumanstraat 32, Landgraaf

In de gemeente Landgraaf (uurhokken 62-14 en 62-15) bestaat sedert 1976 het industrieterrein Strijthagen. Op dit moment ligt van dit terrein nog steeds de helft (circa 23,7 ha) er ongerept bij. In de loop van 12 jaar heeft het zich ontwikkeld tot een interessant stukje natuur, waar een grote verscheidenheid aan planten voorkomt. Inventarisatie heeft inmiddels zo'n 180 verschillende soorten opgeleverd, waarbij bomen, struiken, grassen en mossen niet zijn meegeteld. Naast de veelal algemene soorten herbergt het gebied ook een aantal, min of meer zeldzame planten. Genoemd kunnen o.a. worden Koningskaars, Wilde kaardebol, Scherpe fijnstraal, Donderkruid, Driedistel, Gevlechte orchis (subs. *fuchsii*), Grote muggenorchis en Breedbladige wespenorchis. Er bevindt zich ook een prachtige populatie Madelieffijnstraal (*Phalacrologma annuum*).

Op 17 juni 1988 werd Klein wintergroen (*Pyrola minor*) gevonden. De vindplaats is gelegen op de grens van de twee genoemde uurhokken, aan de rand van een wilgenbosje, waarin ook wat berkenopslag is. De ondergrond bestaat uit mijnsteen, afgedekt met een dunne laag landbouwgrond. De plek is vrij vochtig: na overvloedige regen blijft het langdurig nat.

De populatie bestaat uit een twintigtal plantjes, die vorig jaar in totaal zes bloeiende bloemstengels (fig. 1) hebben gedragen. Gezien de samenstelling is het waarschijnlijk, dat de plant zich hier reeds enkele jaren bevindt en bij inventarisatie in voorgaande jaren over het hoofd is gezien.

De niet-volggroeide bloemen zijn wit met duidelijke rose randen en rose kelkbladeren. De volggroeide bloemen zijn bolvormig, half dicht en vertonen nauwelijks nog rose, terwijl ook de kelkbladeren minder rosekleurig zijn. De stijl komt niet buiten de bloemkroon uit. De bladeren zijn ook niet rond als bij *P. rotundifolia*. Ik meen dan ook te kunnen stellen, dat het hier echt om *Pyrola minor* gaat.

Volgens VAN DER HAM (1985) waren er na 1950 slechts twee vindplaatsen van Klein wintergroen in de provincie Limburg: bij Vaals en in de buurt van Venlo. Volgens mededeling van de heer J. Cortenraad waren er na 1980 drie vindplaatsen in Limburg bekend: bij Vaals, bij Born en in Heerlerheide.

Figuur 1. Bloeiwijze van Klein wintergroen in Landgraaf.

Deze laatste vindplaats ligt op een voormalige mijnsteenbergrand. Aangezien ook de vindplaats in Landgraaf op een terrein ligt, dat geheel is opgevuld met mijnsteen, zou voorzichtig verondersteld kunnen worden, dat de verspreiding iets te maken heeft met de vroegere mijnsteenbergen.

Jammer genoeg ligt de door mij aange troffen populatie van Klein wintergroen op een industrieterrein. Ofschoon er momenteel nog geen direct gevaar voor bebouwing bestaat zal deze zeer dure grond (die de gemeente Landgraaf een grote financiële last is) zijn bestemming moeten krijgen. Op deze plek is Klein wintergroen in de toekomst derhalve gedoemd om te verdwijnen.

Overwogen wordt om na te gaan of er in de onmiddellijke omgeving niet een identieke plek te vinden is, waar de planten mettertijd naar overgebracht kunnen worden. Dit wordt door sommigen wel floravervalsing genoemd. Ik ga er echter vanuit, dat het nu op natuurlijke wijze hier terecht is gekomen, zodat bewezen is dat het hier kan gedijen. Naar mijn mening kan er dan ook geen bezwaar bestaan te trachten het voor deze omgeving te behouden.

LITERATUUR

HAM, R.W.J.M. VAN DER, 1985. *Pyrola minor*. In: J. MENNEMA, A.J. QUENÉ - BOTERENBROOD & C.L. PLATE, 1985. Atlas van de Nederlandse flora 2. Utrecht, Bohn, Scheltena en Adkema.